

La política britànica després del Brexit

per Lily McNulty-Bakas

La política britànica, normalment estable i disciplinada davant de canvis sobtats i pertorbadors, ha vist com el seu modus operandi ha rebut un cop per part del referèndum del Brexit. Els partits polítics han experimentat un flux estrany en l'últim mes, un flux que ha estat més gran que el que viuen normalment en unes eleccions normals. Els esdeveniments s'han succeït en una velocitat marejadora, desorientant uns espectadors que han intentat mantenir la concentració.

Hauríem de veure el Brexit com a un catalitzador endarrerit d'una situació que havia anat escalant des de feia temps. Una situació cultivada durant els últims anys per la negligència i el feble lideratge dels líders parlamentaris, els quals han mostrat poca voluntat d'encarar-se a les faccions més euròfobes dels seus mateixos partits, i per falsedats cíniques publicades per editors de mitjans de comunicació sense escrúpols, motivats pels seus propis interessos i per vendre el major nombre d'exemplars. També és cert que la peculiar relació entre la Gran Bretanya i Europa no ha estat mai prou propera degut a una miríada de factors, des de la seva posició geogràfica fins a la seva estreta relació amb l'angloesfera i les antigues colònies. Per acabar-ho d'adobar, els successius governs britànics han utilitzat la UE com a boc expiatori i com a mecanisme de distracció per a les problemàtiques internes.

Si prestem atenció a desenvolupaments més recents, ens adonarem que els governs britànics han dut a terme, com molts altres estats membres de la Unió, mesures econòmiques devastadores basades en l'austeritat, com a resposta a la crisi financera iniciada el 2008. El clima insegur que es genera a partir d'aquestes mesures posa tota la pressió sobre la durabilitat de la cohesió social, la

qual s'estreny quan el govern s'omple la boca amb discursos anti-immigració per por a perdre els seus votants, els quals poden marxar cap a partits obertament contraris als immigrants, i demonitza les classes baixes, sense oblidar que es fa amb un discurs que defensa la seguretat per a poder mantenir les seves agendes i interessos, i distreure la gent de les polítiques d'austeritat. Amb tot això, i quan la premsa conservadora s'inflama amb islamofòbia mentre acusa la UE de no fer res, el Brexit pot posicionar-se com a l'únic remei del poble britànic.

El referèndum va ser el producte d'un manifest de David Cameron, que tenia com a objectiu frenar els votants tories que podien caure dins del sac de l'UKIP i Nigel Farage, i alhora neutralitzar tota rebel·lió o motí que pogués aparèixer dins de l'ala euroescèptica del seu propi partit. El Partit Laborista també ha tingut una relació complicada amb la UE i està àmpliament dividit davant del suport cap a la Unió. Fins i tot podríem afirmar que el *Remain*, una aliança de rivals sense esperit integrador ni cap motivació per a lluitar plegats, podria veure's condemnat gairebé des del principi.

La Gran Bretanya es va despertar el dia de Sant Joan com una nació dividida, presentant un 52% contra 48% en favor de la sortida del país de la Unió Europea. Un aparent forat generacional en el que el 73% de les persones amb edat entre 18 i 24 anys van votar a favor de quedar-se es va veure contrarestat amb un 60% de les persones més grans de 60 anys d'edat, que van preferir votar en favor de la sortida de la UE. També hi ha hagut diferències dramàtiques entre les nacions que formen el Regne Unit, com per exemple Escòcia, on el 62% va votar en favor del *Remain*, fet que ha desencadenat que es plantegi repetir un referèndum sobre la seva continuïtat dins de la Gran Bretanya.

El mateix matí en que es va saber el resultat del referèndum, en David Cameron va dimitir y va començar la carrera per a succeir-lo. La Gran Bretanya va absorbir el xoc de la seva decisió de sortir de la Unió Europea y ara es veia relliscant per una pendent mentre el seu primer ministre, massa empastifat pel resultat del referèndum, havia de posar fi als seus sis anys de mandat de forma abrupta. Durant la setmana dramàtica post-referèndum, va aparèixer una successió de líders: Liam Fox, Stephen Crabb, Michael Gove, Boris Johnson, Andrea Leadsom, i Theresa May, qui ha acabat triomfant.

L'exalcalde de Londres, Boris Johnson, va esdevenir el favorit en la carrera successòria. De totes maneres, menys d'una setmana després Johnson va sorprendre tothom en un acte en el que havia d'anunciar la seva candidatura dient que s'apartava. El problema era en Michael Gove, el qual va començar donant suport a Boris Johnson per després retirar-ho. Al migdia, el favorit pel lideratge tory apareixia amb un punyal a l'esquena, clavat per part del mateix home que suposadament havia d'ajudar-lo a esdevenir primer ministre, una situació que ha acabat nomenant-se *The Cuckoo Nest Plot*, la Conspiració del Niu del Cucut.

Theresa May, qui fou la ministra de l'Interior amb David Cameron, i qui havia fet campanya a favor de quedar-se a la UE, es va posicionar com la candidata de la unió del partit y del país després del referèndum divisiu. La segona primera ministra Gran Bretanya va arribar al número 10 de Downing Street des del Palau de Buckingham el dimecres 13 de juliol, i allà mateix va pronunciar les seves primeres paraules com a nova primera ministra. May ha arribat a Downing Street en mig d'un dels períodes més turbulents de la política britànica, sense gaire preparació. May va prometre curar el país de les seves ferides i construir ponts. Es va presentar sobretot com a garant de les classes mitjanes britàniques i del centre polític, dient que el govern implementaria el Brexit i tornaria a concentrar-se en les prioritats de la gent que més ho necessita. Per altra banda, May es va treure del damunt en George Osborne, ministre de finances amb Cameron i arquitecte de sis

anys d'austeritat i retallades. De totes formes, mentre el llenguatge de May semblava centrista i conciliador, la designació dels ministeris escenifica un moviment cap a la dreta.

Fer fora Osborne va suposar una guerra llampec de 24 hores que es va estendre al cap de setmana posterior ja que May va continuar el seu sacrifici desapiadat dins el seu propi set de Notting Hill, construint el seu "gabinet de la unitat". Boris Johnson, al capdavant dels defensors del Brexit que treballarien juntament amb defensors del *Remain*, com el nou ministre de finances Philip Hammond, va ser nomenat ministre d'Exteriors davant de la sorpresa de molta gent, fins i tot de la seva gent. Tanmateix les persones que s'asseuen al "gabinet de la unitat" tenen opinions molt diferents sobre Europa i altres qüestions. El govern de May està dividit entre els que, com Hammond, insisteixen en mantenir una relació estreta amb el mercat únic europeu, i altres com Johnson, que defensen que el Regne Unit podria sobreviure fora del mercat únic. May també s'ha de veure les cares amb el futur del Regne Unit, ja que l'SNP ha tornat a reivindicar el seu desig per la independència escocesa davant de l'afirmació "Brexit significa Brexit".

Més enllà de tot això, May ha rebut la pressió de la oposició per a que convoqués eleccions anticipades, un fet que ja ha promès no fer. Tim Farron, el nou líder liberal demòcrata, ha afirmat que la gent mereixia molt més que un govern de sutura tory, criticant fortament els conservadors britànics d'haver ficat el país al caos i declarant que era inacceptable que May fos "la primera ministra sense haver guanyat ni una elecció dins del seu propi partit".

Tot i que el seu llegat és difícil, May té una dinàmica política inqüestionable. A la oposició al Govern de Sa Majestat, s'hi troba un *Labour* empastifat en una batalla pel lideratge i incapaç de presentar cap escrutini polític seriós.

En Jeremy Corbyn, tot i haver perdut el vot de censura pel seu lideratge, ha resistit tot convit d'anar-se'n. Podeu trobar un resum dels comentaris sobre els esdeveniments dins del Partit Laborista i de la moció de censura interna [en aquest enllaç](#). Des d'aleshores, Corbyn s'ha fet un lloc a la llista per unes eventuais eleccions internes per escollir el lideratge laborista, desencadenades per la que fou la seva ministra d'economia a l'ombra, Angela Eagle, seguit d'un vot al proper comitè executiu nacional del partit. El comitè executiu nacional del *Labour* va decidir que només els militants amb més de sis mesos d'antigor dins del partit podrien votar, havent de pagar 25 lliures, i no les 3 lliures que molts simpatitzants de Corbyn van haver de pagar quan el líder es va presentar a les primàries laboristes l'any passat. Aquesta decisió ha desencadenat crítiques per l'exclusió que suposa envers molts simpatitzants, ja que afecta el 20% de les bases laboristes, gairebé més de 500.000 persones.

De fet, Angela Eagle es va retirar el 19 de juliol després de que s'adonés que no podria amb Owen Smith. La carrera pel lideratge laborista queda entre dues figures, Corbyn i Smith, i no coneixerem el resultat fins el 24 de setembre. Aquesta situació sense precedents apareix degut a fracassos dins de la organització del partit i pels conflictes sorgits per les diferents visions de la democràcia interna. Es parla obertament d'una secessió dins del Partit Laborista, amb un parlament presentant dos *Labours*.

Podem contrastar aquest terratrèmol laborista amb la poderosa màquina mediàtica tory, la qual va treballar amb força per a establir una primera ministra que li fos fidel i que li ajudés a preservar el seu poder. El més greu dels esdeveniments dins dels dos principals partits amb representació a les Cases del Parlament de Westminster és que la governació interna, d'aparell, ha retornat dins dels partits, tot i la seva responsabilitat calamitosa per la divisió més catastròfica viscuda a la Gran

Bretanya en els darrers anys. La crisi política es troba ara a l'esquerra, amb una quasi absència d'oposició.

La Gran Bretanya del Brexit és una situació estranya, una en la que el seu campió, en Nigel Farage, dimiteix el 4 de juliol dient "Durant el referèndum vaig dir que volia que em tornessin el meu país... Ara vull que em tornin la meva vida". Una situació en la que un altre influent *Brexiter*, Boris Johnson, mor i reviu en una setmana. Una situació en la que el principal partit de la oposició, amb menor responsabilitat pel terratrèmol, està molt pitjor que el partit de govern. Tot i que hem sigut testimonis dels efectes econòmics a curt termini i per un increment en crims xenòfobs, encara no podem afirmar quin serà el llegat final de la campanya tòxica en favor del Brexit. El que és segur és que l'actual drama polític britànic encara no s'ha acabat.

Imatge: [Morguefile.com](https://www.morguefile.com)